

In beweging...

Anderz psychologenpraktijk

Eigendom van Jezus

- ❖ Komt hij aanstaande zaterdag naar Stockholm?
- ❖ Wat gaat hij zeggen, *als* hij de prijs aanneemt?
- ❖ Wat vindt hij anno 2016 van de keuzes die hij in de jaren zeventig maakte?
- ❖ Leeft hij op zijn 75^e met *Forever young*?
- ❖ ...

Bob Dylan maakt sinds een half jaar vragen bij me los. In oktober werd de Nobelprijs 2016 voor de Literatuur aan de singer-songwriter toegekend. Afgaand op berichten in de NRC blijft Dylan daar nogal onverschillig onder. Het blijft raadselachtig wat hij van de prijs vindt en op 10 december met de uitreiking doet.

Op 19 juni werd ik op Dylans spoor gezet. Dat was de dag na ons 40-jarig bruiloftsfeest. Thuis bladerde ik in een cadeauboek vol kaarten, CD's, liedteksten. Wat een verrassing! Allerlei gasten hadden ons een speciaal lied toegedacht. Tussen de 51 muziekstukken zaten 2 nummers van deze pop-icoon. Theo schreef over zijn keus: *Sinds een jaar hebben we weer contact met Jos en Jannie. Ik was medestudent van Jos in Delft destijds. Elkaar uit het oog verloren: zij gingen naar Groningen, wij naar Dordrecht. Ik ben architect en ontwierp gebouwen voor De Hoop. Na haast 40 jaar kwam ik daar de naam Jos van Dijken weer tegen en hebben we elkaar ontmoet. We pakten de draad op waar we geëindigd waren en in de onderstroom van ons contact bleek het geloof nog steeds levend. Ik kreeg een visitekaartje van Jos en daar stond onder zijn naam: Jezuaans GZ-psycholoog. We spraken erover en in combinatie met de muziek uit die tijd moest ik denken aan een nummer van Bob Dylan, namelijk Property of Jesus. De zinssnede: 'he's the property of Jesus', deed me aan Jos denken.*

Roestuin 1
3343 CT H.I.Ambacht
06 42008019
Jos.van.Dijken@AnderZ.info
www.AnderZ.info
NL17 INGB 0003 6893 03

AGB 94-013653
BIG 69911121725

Generalistische Basis GGZ

Drs. ir. Jos van Dijken
Jezuaans GZ-psycholoog

tevens coaching bij:
levensloop
identiteit
relaties
arbeid

Zo'n 40 jaar terug in de tijd

Wát! Waar gaat dit over? Ik kende dit nummer niet en begon dus een speurtocht naar de inhoud, betekenis, achtergrond. Voor zover ik na kan gaan leidde een proces dat Dylan in de jaren zeventig doormaakte tot een climax. Tijdens een concert zei hij erover: *"The Times They Are A-Changin"*, heb ik jullie verteld. En de tijden veranderen inderdaad. Ik zei dat het antwoord was *Blowin' in the wind* en dat was ook zo. Nu vertel ik jullie dat Jezus terugkomt. Er is maar één manier om te geloven, er is maar één Weg, de Waarheid en het Leven. Het heeft een behoorlijke tijd geduurd voordat ik dat door had en het me eigen had gemaakt. Ik hoop dat dit voor jullie niet zo lang duurt." Dit gebeurde in 1979, tijdens een concert in Albuquerque New Mexico. Het publiek wist niet wat het hoorde! Waar was Dylan mee bezig?!?

Op *Slow Train Coming*, zijn album dat jaar, beleed hij in 8 van de 9 songs zijn pas gevonden geloof. Twee jaar later verscheen het album *Shot Of Love* met daarop *Property of Jesus*. Dat bevat een pittige boodschap op wrang-sarcastisch toon gebracht. Dit is het refrein:

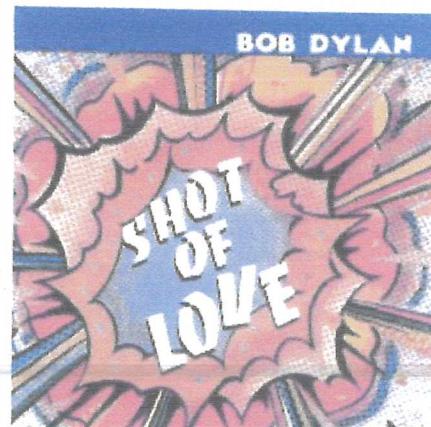
*He's the property of Jesus,
resent him to the bone
You got something better,
you've got a heart of stone*

*Hij is eigendom van Jezus,
veracht van top tot teen
Jij hebt iets veel beters,
jij hebt een hart van steen.*

In vijf coupletten zet Dylan een scherpe tegenstelling neer. Wie Jezus volgt slaat andere wegen in, breekt met de status quo. Dat irriteert, want zo'n 'eigendom van Jezus' past niet in gangbare kaders. Als buitenstaander kun je daar neerbuigend over doen, zelfs die ander verachten. Maar wie kritiek heeft op de levensstijl van Jezus' volgelingen krijgt van Dylan ingepeperd: Kijk eens goed naar jezelf, je denkt boven de ander te staan, maar wat zegt dat? Jij bent zo koud, hard als een steen.

Even tot zover de tekst, maar vanwaar die bijtende toon? Hoor ik er de pijn in die Dylan zelf ondervond nadat vele fans en collega-musici hem lieten vallen? Zijn populariteit kelderde, de platenverkoop zakte in, van 1981 tot 1985 ging hij niet meer op tournee. Het leek einde carrière.

Hoe zou Bob Dylan in 2016 terugkijken op deze periode in zijn leven? En op de keuzes die hij toen maakte?

Expliciet minimalistisch

Gaat *Property of Jesus* over mij? Deels. Ik verwoord het anders. In 1988 kwam ik op 'Jezuaans'; het woord 'christen' voelt versleten. Door me voor te stellen als *Jezuaans GZ-psycholoog* bereik ik twee zaken. 't Is helder wat mijn huidig vakgebied is: gezondheidszorgpsychologie. Plus ik geef ermee aan, dat ik totaal niet geloof in die zogenaamd 'neutrale hulpverlening'. Zoiets bestaat niet. Iedere hulpverlener neemt bewust - in elk geval onbewust - zijn levensbeschouwing mee. Dan maar direct duidelijk zijn bij het eerste contact. Zo van: "Met Jezuaans wil ik aangeven, dat Jezus mijn belangrijkste leermeester is. Vanuit die achtergrond probeer ik te leven en mijn werk te doen. Misschien heb jij daar niks mee, maar ik vind het eerlijk om kleur te bekennen." Of

geloven daarna onderwerp van gesprek wordt hangt af van de ander.

Terug naar *Property*. Ken ik die ervaring 'veracht van top tot teen' uit het refrein? Nauwelijks. Toen ik in 1976 stopte als ingenieur liet een aantal mensen me vallen en eindigden enkele relaties. In de jaren erna ontmoette ik wel vaker onbegrip. In dat opzicht voel ik me bijzonder gekend door het 3^e couplet. Als Dylan daarin zingt over 'he / him / his' kan ik met weinig moeite mijn naam invullen.

*When the whip that's keeping you in line doesn't make him jump
Say he's hard-of-hearin', say that he's a chump
Say he's out of step with reality as you try to test his nerve*

Because he doesn't pay no tribute to the king that you serve.

*Als de zweep die jou in 't gareel houdt hem niet springen doet
Zeg maar dat hij doof is, naar de dokter moet
Dat ie niks begrijpt van de werkelijkheid, stel zijn wilskracht
op de proef*

Omdat hij niet de eer bewijst die jouw koning behoeft.

De afgelopen jaren lijkt er soms respect te komen van de buitenwacht als ik uitkom voor mijn overtuigingen. Vrij recent, tijdens een alumni-dag van TU Delft, kreeg ik allerlei vragen vanwege mijn badge. Dat leidde tot een paar boeiende gesprekken en zorgde zeker niet voor pijnlijke afwijzing.

Forever young ... at heart

Er staat nog een Dylan-song op de cadeau-CD: *Forever young*. Bob schreef het in 1967 op zijn 26^e. Oda lichtte toe: *Bij dezen een oud stuk tekst van Bob Dylan, uit mijn jonge jaren en altijd bij me gebleven. Dit vind ik het meeste bij Jos en Jannie passen in hun omgang met de ander en hun voorbeeldfunctie.*

Voorbeeldfunctie? Daar moet ik haar nog eens over horen. Maar goed, dit is een klassieker. Een van de weinige nummers die hij door de jaren blijft zingen. Al vanaf de eerste regels steekt Dylan positief in: *May God bless and keep you always. May your wishes all come true. May you always do for others and let others do for you.*

Zo is het! En tegelijk... Elke keer als ik hoor: *May your hands always be busy, May your feet always be swift* verschijnen als vanzelf cartoons van Fiddy op mijn netvlies. Of 'His Bobness', zoals idolate fans hem noemen, de humor daarvan kan inzien betwijfel ik. Maar ach, we leven niet in 1967. Die mentaliteit van toen, dat jeugdige elan van dit lied, dat vraagt nu om een andere vertaalslag. Vooruitkijken. Niet blijven hangen in het verleden. Bij het ouder worden helpt het een vernieuwende visie te ontwikkelen op tijd en toekomst. Gepast leren omgaan met verval. Voorlaatste levensfase. Eindigheid van het bestaan. Komen tot een voltooid bestaan. Betekenis hebben, ook als je op leeftijd komt.

Forever young heeft nergens dat cryptische, gelaagde van Dylans latere teksten. Juist dat soort nummers beginnen me te intrigeren nu ik op zijn spoor ben gezet. Want deze dichter heeft over tijd en leeftijd zeker zo zijn ideeën. In elk geval heb ik me voorgenomen zijn liedteksten - en de vertalingen van Erik Bindervoet en Robbert-Jan Henkes - op deze thema's door te nemen.

Voorlopig hou ik het bij deze terechte wens uit het 3^e couplet:

*May you have a strong foundation
When the winds of changes shift*

